

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de fractie van MVP
de heer J.G.H. Hoen

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Vragen ex art. 48 RvO inzake gebruik
glas/plastic vervolgvragen
BEHANDELD DOOR
JJJ (Jos) Bazen

DATUM
21 januari 2016
VERZONDEN 27 JAN. 2016
TELEFOONNUMMER
043 350 4468

BIJLAGEN
1

ONZE REFERENTIE
2016-02794

E-MAILADRES
jos.bazen@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4448

UW REFERENTIE
—

Geachte heer Hoen

Onderstaand treft U de beantwoording aan van de vragen die uw fractie gesteld heeft in kader van artikel 48 van het Reglement van Orde.

Vraag 1:

Kunt u rechtens de sociale media, met name facebook, ambtelijk gebruiken om standpunten en visies als hoogste staffunctionaris mee te delen aan of verplicht opleggen aan de inwoners van de stad Maastricht?

Antwoord 1:

Van sociale media kan ook door overheidsorganen gebruik worden gemaakt om standpunten en visies kenbaar te maken. Van sociale media kan geen gebruik worden gemaakt om verplichtingen op te leggen en of officiële bekendmakingen te doen.

Vraag 2:

Welke status hebben facebookberichten?

Antwoord 2:

Berichten via sociale media hebben uitsluitend een informatieve status.

Vraag 3:

Is deze status rechtsgeldig en kan vanuit deze status dwingende verplichtingen worden opgelegd aan b.v. ondernemers?

Antwoord 3:

Zie antwoord op vraag 1

Vraag 4:

Kan deze status van de facebookberichten rechtsgeldig afgedwongen, opgelegd of gehandhaafd worden?

Vragen ex art. 48 RvO

DATUM
21 januari 2016

Antwoord 4:

Neen. Mededelingen via sociale media hebben uitsluitend een informatief karakter en hebben dus ook geen rechtsgevolgen.

Vraag 5:

Worden de mededelingen, via facebook verspreid, geacht als zijnde algemeen bekend gemaakt te zijn waar men zich aan dient te houden en waarop mogelijkerwijze gehandhaafd kan worden?

Antwoord 5:

Neen. Mededelingen via sociale media hebben uitsluitend een informatief karakter.

Vraag 6:

In uw antwoord wordt gesproken over een crowdfunding rapport m.b.t. de binnenstad en met name de beheersbaarheid van de veiligheid van het uitgaanspubliek met b.v. carnaval.

Antwoord 6:

Zie antwoord op vraag 7.

Vraag 7:

dat rapport willen wij graag van u ontvangen.

Antwoord 7:

Het rapport is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Vraag 8:

Bevreemdend is dat momenteel o.a. in dat crowdfunding rapport gesteld wordt dat extra veiligheidsmaatregelen noodzakelijk geacht worden in de binnenstad op grond van cijfermateriaal van de EHBO van het AZM m.b.t. carnaval 2015. Hoe kunt u zulks verklaren?
In de gemeentelijke berichtgeving en in de pers werd na afloop van carnaval 2015 geconstateerd dat het een rustige carnaval was, zonder extra incidenten, geen extra toename van verwondingen bij de EHBO van het AZM.

Antwoord 8:

*Mede op grond van het onderzoeksrapport als bedoeld bij het antwoord op vraag 7 is aangetoond dat het aantal verwondingen tijdens carnaval sterk is toegenomen. In de EHBO-tent in de binnenstad werden in 2015 331 personen behandeld, waarvan 215 glasgerelateerd. Zie het overzicht dat bij het antwoord op vraag 10 is opgenomen.
De berichtgeving in de pers over een rustige carnaval dient te worden gezien in het licht van mogelijke onregelmatigheden die bij samenkomst van veel mensen zouden kunnen plaatsvinden. Het aantal verwondingen en de gradatie daarvan is daar niet onder begrepen.*

Vraag 9:

Hoe komt u dan nu tot de conclusie dat de verwondingen die bij de EHBO van het AZM behandeld werden nu ineens 30% hoger zijn dan de voorbije 5 jaren, waarin de behandelde verwondingen vrijwel identieke percentages vormden.

Antwoord 9:

Zie het overzicht dat bij het antwoord op vraag 10 is opgenomen. Er is geen verklaring voor de toename van het aantal verwondingen. Daarnaast is bekend dat niet alle gewonden zich laten behandelen in de EHBO-tent in de binnenstad en dat binnen horecagelegenheden ook verwondingen (meestal lichte) worden behandeld. Uit het onderstaande overzicht (registratie door

DATUM
21 januari 2016

Ghor) blijkt dat de behandelde glasverwondingen van 73 naar 215 is gestegen (3x zoveel ten opzicht van eerdere jaren).

Jaar	Behandelingen Glas binnenstad
2011	51
2012	72
2013	65
2014	73
2015	215

Vraag 10:

Vanuit de EHBO van het AZM werd ook jaarlijks aangegeven dat veel verwondingen niet gerelateerd waren aan glas en vaak ook als locatie niet in het uitgaanscentrum?

Antwoord 10:

Er is een overzicht opgesteld van het aantal en soort verwonding:

Aard van de verwondingen	Op locatie behandeld 2015	In het AZM behandeld 2015	2012	2013	2014
Glasverwondingen/ snijwonden	215		72	65	73
Alcohol intoxicatie Minderjarig	21	6			11
Alcohol intoxicatie Meerderjarig					11
Dronkenschap	52				
Alcohol intoxicatie Totaal			22	28	22
Kneuzingen en breuken					17
Steekwond					2
Drugs	1				3
Hyperventilatie					3
Hoofdwonden	25				14
Onderkoeling	4				
Overig	13				20

Vragen ex art. 48 RvO

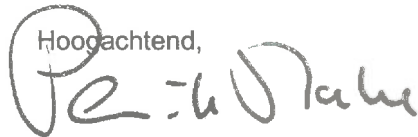
DATUM
21 januari 2016

Vraag 11:

Bent u niet van mening dat de feiten verdraaid werden ter ondersteuning van kunstmatige niet bestaande risicofactoren?

Antwoord 11:

Neen.

Hoogachtend,

J.M. Penn-te Strake
Burgemeester

Vragen ex art. 48 RvO

“VASTELAOVEND IN MESTREECH” PLATIELSTRAAT & SINT AMORSPLEIN

Mogelijkheden en beperkingen van de locatie
in relatie tot veiligheid en crowd management tijdens carnaval.

Kenmerk
Datum
Adviseurs
Versie

CP/GEMM-001
30 november 2015
Frank Wijnveld, Jan van Duijn & Paul van der Aa
Definitief november 2015

Voorwoord

Maastricht kent meerdere aansprekende evenementen. Voorbeelden zijn *Magisch Maastricht*, het *Preuvenemint*, de *TEFAF*, de concerten van André Rieu en *Maastrichts Mooiste*, maar carnaval is uiteindelijk toch hét evenement wat veel Maastrichtenaren bezighoudt, beweegt en beroert. Het Rabobank-onderzoek Vitaal Maastricht uit 2013 gaf aan dat ca. 200.000 bezoekers van buiten Maastricht de “*vastelaovend in Mestreech*” bezoeken en daarbij gemiddeld € 17,- per persoon uitgeven. Carnaval is dan ook een zeer drukbezocht evenement. Het Vrijthof neemt daarbij een centrale plaats in en de ervaring is dat de aangrenzende Platielstraat en het Sint Amorsplein ook dusdanig drukbezet worden dat op bepaalde momenten zorgen ontstaan over de publieksdichtheid en vluchtmogelijkheden. De vraag dient zich aan of, in geval van een calamiteit, mensen wel op tijd weg kunnen komen uit de straat en de cafés.

CrowdProfessionals heeft de situatie geanalyseerd en geeft in deze rapportage een advies voor het gebied Platielstraat en Sint Amorsplein als het gaat om crowd management en safety ten tijde van carnaval. Er zijn tal van beperkingen, maar ook liggen er kansen. Dit unieke stukje stad heeft een exclusieve uitstraling die, mits goed beheerd en ingericht, versterkend kan blijven werken voor stad en regio. Wij bedanken iedereen die de tijd heeft genomen voor de interviews, ons welwillend ontvangen en te woord heeft gestaan en ons informatie heeft toegestuurd. Op deze wijze hebben wij een goed beeld verkregen van de huidige situatie. Dit heeft ons geholpen in de analyse en adviesvorming.

F. Wijnveld

J. Van Duijn

P. van der Aa

CrowdProfessionals B.V.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding	5
1.1 Onderzoek en doelstellingen	5
1.2 Onderzoeksmethode	6
2. De gemeente	
2.1 Gemeente	6
2.2 Aanbevelingen Onderzoeksraad Veiligheid	6
2.3 Vergunningen	7
2.4 Tapbuffetten en gevelbuffetten / raamverkoop	8
2.5 Luifels, tenten, podia, truss constructies en (opslag)containers	9
2.6 Carnavalskarren en statafels	11
2.7 Glas	12
3. GHOR, brandweer & politie	
3.1 GHOR / Veiligheidsregio	14
3.2 Brandweer	14
3.3 Politie	16
3.4 Organisatoren	17
3.5 Coördinatie	17
4. De locatie en carnaval	
4.1 Vrijthof	18
4.2 Platielstraat	19
4.3 Sint Amorsplein	21
4.4 Dynamiek en toegangswegen	21
5. Crowd management en safety	
5.1 Crowd management	22
5.2 Inrichting en capaciteit	23
5.3 Communicatie	26
5.4 Instroom, verblijf en uitstroom	27
5.5 Organisatie; afsluiten of managen?	28
6. Aanbevelingen	30
Bijlagen	
1 Code 11	

't Mooswief

Copyright ©

Niets van deze rapportage mag op welke wijze dan ook worden verveelvoudigd zonder de voorafgaande toestemming van CrowdProfessionals en de gemeente Maastricht.

Exoneratiebeding

CrowdProfessionals sluit iedere vorm van aansprakelijkheid uit voor eventuele schade of letsel, door welke oorzaak ook ontstaan, die zouden kunnen voortvloeien uit enige regeling, aanbeveling of omissie die in dit advies zou kunnen voorkomen.

1. Inleiding

Binnen Nederland is een sterke groei waarneembaar van het aantal evenementen. Steeds meer mensen bezoeken (steeds vaker) een evenement en steden zien de evenementen ook als kans om zich nadrukkelijk te onderscheiden. Evenementen dragen ook wezenlijk bij aan de doelstellingen rond citymarketing.

Tegelijkertijd is de kans op negatieve associatie groot: Duisburg (Love parade), Haren (Project X ofwel de Facebook rellen) en Haaksbergen (monstertruck) zijn daar voorbeelden van. Het is dus vanuit een breder perspectief van groot belang om constant zorg te dragen voor een veilig evenement.

Het is belangrijk dat gemeente, politie en hulpverlening een helder en uniform beeld hebben van de maximaal veilige spanwijdte van stadsgebieden als het gaat om capaciteit, crowd management en veiligheid. Daarnaast moet ook het gehele proces vanaf voorbereiding tot en met evaluatie goed zijn om veiligheid voor alle aanwezigen te optimaliseren en een duurzaam evenementenbeleid uit te kunnen voeren (en tevens bij te dragen aan de (citymarketing) doelstellingen van de stad). Een goed proces reduceert de kansen op incidenten en calamiteiten of –anders gezegd- de kans op schade aan imago en uitstraling. Normaal geldt bij evenementen onderstaand integraal proces:

Het carnaval in Maastricht wordt echter niet onder één alles omvattende evenementenvergunning gebracht. Carnaval is *van iedereen* en daarmee is het adresseren van verantwoordelijkheden lastig. Niettemin moet een pakket aan regels en voorwaarden er voor zorgen dat de feestende massa veilig kan verblijven in gebieden. De gemeente heeft hier een rol in te vervullen. In dat verband wijzen wij ook op de uitkomsten van het belangrijkste onderzoek op dit gebied in 2015 na het ongeval met de Monstertruck in Haaksbergen. De Onderzoeksraad Veiligheid deed eind mei 2015 4 aanbevelingen in het kritische proces rondom evenementen en het vergunningsproces. Zie tevens § 2.2.

1.1 Onderzoek en doelstelling

De gemeente Maastricht heeft CrowdProfessionals verzocht om het gebied Platielstraat / Sint Amorsplein te analyseren in het licht van crowd management en safety (evenementenveiligheid) ten tijde van carnaval. De mogelijkheden en onmogelijkheden van het gebied en omgeving werden door ons onderzocht zodat de conclusies en aanbevelingen meegenomen kunnen worden in de locatie-eisen en voorbereidingen voor carnaval 2016. **Doelstelling** van het onderzoek is te komen tot voldoende inzicht om een zo veilig mogelijke situatie in het gebied Platielstraat en het Sint Amorplein gedurende carnaval te creëren.

1.2 Onderzoeksmethode

Teneinde te komen tot kwalitatief goed onderbouwd advies heeft CrowdProfessionals op verschillende manieren informatie verzameld en geanalyseerd. Wij hebben documentonderzoek gedaan, interviews gehouden en ook in het gebied zelf gekeken en gemeten. Het gebied en de inrichting tijdens carnaval (aan de hand van de vergunningen 2015) is door ons vervolgens beoordeeld aan de hand van een RAMP-analyse (Routes, Areas, Movements & Profile) en geëvalueerd aan de hand van een DIM-ICE¹ structuur.

De uitkomsten van deze analyses zijn vertaald in concrete adviezen voor verbetering van

- Het crowd management,
- De inrichting van het gebied,
- De informatieverstrekking aan publiek en
- De organisatie van veiligheid.

Het is aan de gemeente en haar ketenpartners om te bezien op welke wijze en in hoeverre de adviezen ingevuld worden bij de editie van carnaval 2016.

2. **De gemeente**

2.1 Gemeente

De gemeente verkeert tijdens carnaval in een wat bijzondere positie. De Burgemeester heeft de sleutel van de stad protocollair overgedragen aan de Stadsprins en een paar dagen lang is alles “net even anders”. Omdat carnaval geen *afgekaderd evenemententerrein* is, is er ook geen uniforme organisator om zaken mee te doen waardoor ook het beheersen van het evenement wat lastiger is dan normaal het geval zou zijn. Er zijn meerdere organisatoren van deelevenementen actief tijdens carnaval, ondermeer carnavalsverenigingen, maar ook veel horecaondernemingen. Er worden weliswaar meerdere vergunningen voor deelactiviteiten afgegeven, maar verder verricht de gemeente vooral inspanningen rond de vorming en uitvoering van *kaderstellend beleid* en natuurlijk vervult zij veel faciliterende publieke taken. Ook veiligheid behoort hier toe. De gemeente heeft samen met haar partners een rol te vervullen in het kader van publieke veiligheid. Deze gemeentelijke rol is dit jaar, na het drama in Haaksbergen, in een ander licht komen te staan als het gaat om de rol en verantwoordelijkheid van de gemeente.

2.2 Aanbevelingen Onderzoeksraad Veiligheid

De Onderzoeksraad Veiligheid deed eind mei 2015 in haar onderzoeksrapport nadrukkelijk 4 vaststellingen als het gaat om het kritische proces rondom evenementen en het gemeentelijk vergunningsproces:

1. Organisatoren van evenementen zijn primair verantwoordelijk voor de veiligheid ervan;
2. Zij moeten de risico's kennen en goed beheersen;
3. Vergunningverleners moeten risico's kunnen doorgronden om ze te kunnen beoordelen; hiervoor is verbetering van kennis en ervaring nodig;
4. Versterk het risico beheersend vermogen van organisatoren.

---

¹ Beide methoden zijn ontwikkeld door Professor Dr. G.K. Still.

Ten aanzien van de 4^e aanbeveling licht de Onderzoeksraad toe dat gemeenten organisatoren de helpende hand **moeten** bieden om de risico's te kennen en te beheersen, maar wel zonder deze verantwoordelijkheid over te nemen.

De opdracht vanuit de gemeente Maastricht om het gebied rond de Platielstraat tijdens carnaval te laten analyseren is een goed voorbeeld van invulling van de aanbevelingen. Het vormt tevens een prima methode om richting organisatoren een helder beeld van risico's, eisen en maatregelen te schetsen en zodoende uit te leggen waarom bepaalde zaken niet toegestaan kunnen worden, wat grenzen zijn, maar ook om een helpende hand te bieden in het inzichtelijk krijgen van risico's en de wijze waarop deze beheerst kunnen of moeten worden. Hierbij kunnen de uitkomsten een aanbevelingen van dit adviesrapport helpen bij het verduidelijken richting bijvoorbeeld horecaondernemers.

2.3 Vergunningen

Historisch gezien is carnaval voor iedereen en van iedereen, maar in termen van eigenaarschap behoort carnaval aan niemand toe. Voor het carnaval als geheel wordt geen evenementenvergunning afgegeven. Wel worden vergunningen afgegeven voor enkele protocollaire zaken zoals het inhalen van de Stadsprins, de optochten en het Zaaite Herremeniekes Konkours en kleine activiteiten per horecalocatie. In het laatste geval gaat het voornamelijk om tapbuffetten etc.

Soort	2012	2013	2014	2015
Optocht	4	4	29	28
Buitenbar	45	40	48	43
Trussconstructie	9	10	11	11
Podium	7	6	4	3
Evenement	1	2	2	2
Diverse	8	9	8	11
Totaal	73	70	102	98

Vergunningen 2015 (Bron: Evaluatie carnaval 2015)

Er bestaat dus een verschil met andere evenementen² waar een centrale organisator is en waar 1 vergunning wordt afgegeven. Het risico van een veelheid aan kleine vergunningen en activiteiten is dat de samenhang ontbreekt en gebieden elkaar “dwars” zitten als het gaat om crowd management, maar bijvoorbeeld ook rondom aanrijdroutes voor politie en hulpdiensten. Vergunningsvoorwaarden voor het hele gebied kunnen, bij het ontbreken van een centrale organisator, niet opgelegd worden. Hooguit voor kleine (tap)deelvergunningen kunnen voorwaarden verbonden worden aan de activiteiten en er kunnen beleidsregels voor het gehele gebied worden afgekondigd. Soms blijken deze echter lastig afdwingbaar. Het carnavalsprotocol zelf kent een “Code 11” (11 gouden gedragsregels voor carnavalsvierders) en er is een pakket aan gemeentelijke beleidsuitgangspunten, maar carnaval is en blijft vooral een samenstel van diverse deelvergunningen en daarmee lastiger stuurbaar.

² *Opvallend is bijvoorbeeld het verschil tussen 11/11 (wel vergunning) en carnaval zelf (geen vergunning)*

2.4 Tapbuffetten en gevelbuffetten / raamverkoop

In de Platielstraat en op het Sint Amorsplein worden meerdere vergunningen verleend voor uitgiftebuffetten tijdens carnaval. In de gemeentelijke beleidsuitgangspunten wordt onderscheid gemaakt in:

- A. **Gevelbuffet:** een buitenbuffet met tapinstallatie gesitueerd direct aan de gevel van de horeca-inrichting op het zgn. winterterras;
- B. **Tapgelegenheid:** een buitenbuffet (niet op het winterterras) met tapinstallatie, normaal gesitueerd op het zgn. zomerterras van de horeca-inrichting (m.u.v. Vrijthof-Oost waar is gekozen voor de ruimte onder de bomen aan de overzijde van de weg) in de directe nabijheid van de horeca-inrichting;
- C. **Raamverkoop:** verkoop van dranken vanuit een raam van de horeca-inrichting (zonder gebruik van een uitgiftebuffet);
- D. **Uitgiftebuffet:** een buitenbuffet zonder tapinstallatie gesitueerd direct aan de gevel dat uitsluitend dient voor het uitgeven van drank; deze dranken worden binnen in de horeca-inrichting getapt.

Als het gaat om het *“recht tot het plaatsen van een extra bar op het zomerterras tijdens carnaval”* – een regel uit de beleidsuitgangspunten voor carnaval- wordt een uitzondering gemaakt voor de smalle straten in de binnenstad (o.m. Platielstraat, Sint Amorsplein, Achter het Vleeshuis, Wolfstraat, Koestraat, oostzijde Grote Gracht en de Stokstraat). Daar is, zo wordt gesteld, de ruimte beperkt voor buitentaps. Op die plekken wordt maatwerk geleverd rekening houdend met de benodigde doorgang voor de hulpdiensten. In principe zal op deze plekken vaak alleen raamverkoop (al dan niet met een smal uitgiftebuffet) zijn toegestaan.

De vergunningen voor de Platielstraat en het Sint Amorsplein voor carnaval 2015 zagen er in overzicht als volgt uit:

➤ Platielstraat 9A	Buffet 3 x 0,9 m
➤ Platielstraat 9A	Raamverkoop
➤ Platielstraat 13	Buffet (“een uitgifte buffet”)
➤ Platielstraat 17	Buffet (“2 uitgifte buffetten volgens tekening”)
➤ Platielstraat 19C	Buffet (“2 uitgifte buffetten volgens tekening”)
➤ Sint Amorplein 3	Hamburger outlet tegen gevel
➤ Sint Amorplein 4	Buffet 2 x 2 m
➤ Sint Amorplein 6	Buffet (“een uitgiftebuffet”)
➤ Sint Amorplein 6	Tapeiland midden op plein.

De inhoud van de vergunningen laat naar onze mening wat te wensen over als het gaat om uniforme omschrijving van hetgeen er vergund wordt. De omschrijving dat “een uitgiftebuffet” vergund wordt “volgens bijgevoegd en gewaarmerkte tekening” garandeert niet dat iedereen (vergunningverlener en –ontvanger) het over dezelfde afmetingen heeft. Bij sommige vergunningen staat de afmeting nadrukkelijk vermeld in de vergunning, bij andere niet. In de tekst staat soms wel dat uitgiftebuffetten een maximale uitsteek mogen hebben vanaf de gevel van 80 centimeter en bij anderen weer niet. In de vergunning van Platielstraat 9A wordt gesproken over een buffet van 3 x 0,9 meter. Dat is 10 cm meer dan de genoemde 80 cm. Zeker in een smal gebied als de Platielstraat is het van wezenlijk belang dat, als er buffetten vergund worden, de afmeting en positie onomstotelijk vast staan en duidelijk zijn voor een ieder. Dit is ook voorwaarde om met vrucht handhaving te kunnen toepassen in geval van overtreding. De vermelding in de vergunningen van de Platielstraat dat statafels zijn toegestaan achten wij niet verstandig. Zie tevens § 2.4.

Als de vergunde situatie 2015 in een overzicht wordt gezet, dan ziet dit er als volgt uit:

Platielstraat / Sint Amorsplein vergunningen carnaval 2015

In § 4.2, waar nader wordt ingegaan op de lay-out en inrichting van de Platielstraat, wordt benadrukt dat deze straat smal is en, mede door de luifels en kromming, een “enge” indruk maakt op bezoekers. In de interviews kwam enkele malen naar voren dat luifels tijdens carnaval ingeklapt moeten zijn³. Wij zien in de beleidsuitgangspunten “*Luifels, tenten, podia en trussconstructies worden alleen toegestaan op locaties waar de openbare orde en veiligheid niet in het geding komt*”, maar in de vergunning zien wij niet dat de luifel ingeklapt moet zijn. Wij vinden dus geen uniforme “borging” van deze regel terug.

2.5 Luifels, tenten, podia, truss constructies en (opslag)containers

Bij het rekening houden met vlotte doorstroom van hulpdiensten moet niet alleen gekeken worden naar de inrichting van straten en gebieden, de breedte van wegen en doorgangen en de dichtheden van publieksstromen, maar ook naar hoogte.

Als brandweervoertuigen straten of gebieden niet in kunnen komen omdat de voertuigen simpelweg niet onder (truss)constructies of luifels kunnen doorkomen nemen risico's toe. De brandweer heeft gevolgen van blokkade inzichtelijk gemaakt voor het gebied dat afhankelijk is van het toegankelijk blijven van de Platielstraat.

³ *Sommigen meenden dat alle luifels ingeklapt moeten zijn en anderen hebben het over “alleen de winkelkant”.*

Platielstraat open

Platielstraat geblokkeerd

Legenda
 Groen: bereikbaar vanuit 2 kanten
 Geel: afnemende mate van bereikbaarheid
 Rood: nog verder afnemende mate van bereikbaarheid

In bovenstaande tekeningen van de brandweer⁴ is duidelijk zichtbaar dat een groot gebied verminderd bereikbaar is ingeval van een blokkade van de Platielstraat. De definitie van “verminderd bereikbaar” mag ook vertaald worden als “De brandweer loopt ernstige vertraging op waardoor een beginnende brand zich (onnodig verder) kan ontwikkelen”.

Natuurlijk kan de brandweer in de meeste gevallen ook langs andere routes een brand in dit gebied bereiken, maar deze routes hebben vaak een tijd-verhogend effect. Daarnaast hebben de binnenstadspanden een risicoprofiel (oude panden met oude bouwtechnieken en grote kans op doorslag/uitbreiding) waardoor de tactiek vanuit de brandweer voorziet in het aanrijden vanuit 2 richtingen (benaderen brand). Het risico van bereikbaarheid langs 1 zijde, zeker met carnaval (denk aan carnavalskarren etc.), is dat gebieden of straten (panden) helemaal niet meer bereikbaar zijn of vertraging dusdanig groot wordt dat brand zich snel kan uitbreiden in de historische panden.

Bereikbaarheid is vanzelfsprekend ook van eminent belang voor hulpverlening (ambulances), zeker als iedere seconde telt. Uit de interviews kwam naar voren dat ook carnavalskarren een factor vormen om rekening mee te houden.

⁴ Bijlage bij de notitie “Bereikbaarheid Platielstraat” d.d. 16 april 2010 van de Brandweer

Carnavalskarren wel toegestaan in Maastricht

Arvid Bux | Op 24, jan 2012

Onder het mom "Oproep aan alle **KAR**navalsvierders" roept de gemeente Maastricht carnavalsvierders op geen karren mee te nemen die te groot zijn of risicovolle spullen bevatten. De oproep omvat de volgende regels:

In smal straote, gein kare!

Vermijd met uw kar drukke en smalle straten zoals de Platielstraat, Koestraat, Heggenstraat, hoek Sint Pieterstraat/Stenenbrug, Platielstraat- Sint Amorsplein, Wolfstraat – Kersenmarkt – Achter het Vleeshuis, Leliestraat, Sporenstraat, Vijfharingenstraat en Stokstraat. Door middel van vlaggen aan het begin van die straten wordt aangegeven dat karren ongewenst zijn.

Frittepanne hure neet thoes op kare!

Frituurpannen, gasflessen, koolzuurflessen en stroomaggregaten kunnen leiden tot gevaarlijke situaties voor u en de andere carnavalsvierders. Laat die apparatuur daarom vooral thuis. Of zoek naar creatieve oplossingen die niet gevaarlijk zijn.

2.6 Carnavalskarren en statafels

Carnavalskarren hebben volgens de geïnterviewden potentieel veel invloed op bereikbaarheid en doorstroming. De karren worden op straat neergezet zonder dat degenen die dat doen zich vergewissen van het effect van de "parkeerplaats" in kwestie. Dit heeft in het verleden meermaals tot problemen geleid en daarom worden de karren in de gemeentelijke beleidsuitgangspunten apart besproken:

"Bij het bouwen van de karren dient rekening te worden gehouden met de karakteristieke structuur van de Maastrichtse binnenstad. Er zijn veel smalle straatjes (vaak niet breder dan 3,5 meter). Zeker bij mooi weer en grote drukte kunnen karren van een grote omvang niet meer door deze straten. Kortom, de doorstroming komt in gevaar zowel voor de carnavalsvierders maar zeker ook voor de hulpdiensten. Hierdoor kunnen onveilige situaties ontstaan. Om de doorstroming in de straten zo optimaal mogelijk te laten zijn, dient het aantal obstakels tot een minimum te worden beperkt. Sommige straten zijn zo druk, dat het zeer verstandig is om deze straten met carnavalskarren (NB. het gaat hier dus niet om een bolderkar met kinderen) te mijden zodat een goede doorstroming/bereikbaarheid steeds gegarandeerd kan blijven".

Diverse straten in de binnenstad worden vervolgens opgesomd, waaronder de Platielstraat-Amorsplein, het Vrijthof-Oost (pleinzijde achter de tapgelegenheden wel mogelijk), de Leliestraat en de Sporenstraat.

Met een aantal groepen werd door de burgemeester op 22 januari 2015 een *Kareprotocol* ondertekend waarin afspraken vastgelegd zijn, maar uit de evaluatie carnaval 2015 leren wij: *"Er blijken nog steeds karren door Maastricht te trekken die zich niets aantrekken van het verbod om zich in bepaalde straten op te houden. De politie pleit voor het aanwijzen van een gebied waarin karren verboden zijn en dit op te nemen in de APV zodat daadwerkelijk opgetreden kan worden".*

De toezichthoudende rol ligt bij politie en de gemeentelijk toezichthouders. In de praktijk kan het lastig zijn effectief toezicht te houden omdat er niet voortdurend toezicht is op het gebied. Cameratoezicht helpt hierbij wel, maar voorkomt gevaarlijke situaties niet. (Zie tevens de rol die beveiliging hierin kan spelen; § 5.5)

In Maastricht is tijdens carnaval de *Regeling statafels* van toepassing. Dit houdt in dat statafels zijn toegestaan. Ook in de vergunningen voor de uitgiftebuffetten in de Platielstraat en het Amorsplein wordt hier op gewezen. Vanuit veiligheid en crowd management perspectief achten wij het gebruik van statafels in gebieden waar de dichtheid zo hoog wordt dat de massa af en toe zelfs “vloikbaar beweegt”, zeer onverstandig. Als de massa beweegt, beweegt de losse statafel mee⁵. Als mensen moeten vluchten, wat al lastig is in dergelijke *overcrowded* situaties, zullen statafels een rollend/remmend object vormen waar mensen tegenaan lopen, over gaan vallen etc.

Statafels zullen in deze situatie direct een bedreigend object vormen bij vlucht

2.7 Glas

Een ander bijzonder element is glas. Binnen de gemeente Maastricht wordt, in tegenstelling tot vrijwel alle andere plaatsen in Nederland, het gebruik van glazen nog steeds toegestaan in de publieke ruimte. Glas leidde de afgelopen jaren tijdens carnaval tot honderden (!) letselgevallen⁶ en meerdere lekke banden, ook van politie- en hulpverleningsvoertuigen.

Vanzelfsprekend heeft CrowdProfessionals kennis genomen van de discussies aangaande het verbod op glas de laatste jaren. De vraag is of de honderden letselgevallen, risico's op steekincidenten en meerdere lekke banden bij politie- en hulpverleningsvoertuigen echt nog opwegen tegen de voordelen van het gebruik van glas.

De huidige gemeentelijk beleidsuitgangspunten zeggen over het gebruik van glas in de publieke ruimte het volgende: “De horecaondernemers die glaswerk gebruiken in de openbare ruimte (buffetten, tapwagens, voorzetbuffetten of raamverkoop) dienen aan een aantal extra voorwaarden te voldoen:

⁵ Hiermee wordt overigens niet bedoeld dat gebruik van een vaste statafel wel verstandig is.

⁶ 215 glas-gerelateerde letselgevallen in 2015

- De verplichting om twee extra glaszamelbakken (in aanvulling op de twee reguliere, in de vergunning voorgeschreven bakken) te plaatsen;
- De verplichting tot inzet van glasophalers;
- De verplichting om de omgeving binnen een straal van 30 meter rondom de horecazaak en tapgelegenheid breukglasvrij te houden”.

Glascontainers zijn ook opgenomen in alle vergunningen in de Platielstraat en het Sint Amorsplein. De 2 extra containers per lokaliteit vormen extra obstakels in de straat. Deze obstakels zouden er niet zijn als er geen glas gebruikt zou worden. In de evaluatie van carnaval 2015 staat dat veel ondernemers zich niet aan de plicht hebben gehouden om 2 extra inzamelcontainers te plaatsen. Er wordt dus een afspraak geschonden, maar contrair is dat er qua ruimte en veiligheid bij vluchten een voordeel is behaald.

In § 4.1. wijzen wij op het feit dat afgelopen jaar de glascontainers van de horecazaken op het Vrijthof, samen met enkele tenten, recht tegenover de uitloop van de Platielstraat stonden opgesteld en dat deze een ongewenst remmende/blokkerende werking hadden op het uitstroomgebied.

Een opvallend punt uit de evaluatie 2015 is tevens dat geconstateerd is dat de carnavalskarren die het protocol ondertekend hebben in weerwil van de afspraken uit dat protocol volop glas bleken te gebruiken. In de evaluatie carnaval 2015 worden de aspecten van glas nog eens op een rij gezet:

Samengevat heeft dit geleid tot de volgende constatering:

- *Het aantal behandelde verwondingen met glas verdriedubbelde van 73 naar 215;*
- *Er zat enorm veel glas in het afgehaalde straatvuil (groot deel afkomstig uit de horeca);*
- *Er hebben meer voertuigen van de hulpdiensten lek gereden dan voorgaande jaren;*
- *Politie heeft niet adequaat kunnen optreden bij opstootjes en gevechten door het vele glas op de grond;*
- *De brandweer heeft een benodigde unit (voor een brand in Heerlen) niet kunnen ophalen door de grote hoeveelheid glas.*

Jaar	Behandelingen glas Vrijthof
2011	51
2012	72
2013	65
2014	73
2015	215

3. GHOR, brandweer & politie

GHOR, politie en brandweer hebben een belangrijke rol rond evenementenvergunningen. Hun professioneel advies is gestoeld op specifieke vakkennis en praktische ervaring. De vergunning moet mede gevormd worden op basis van deze adviezen en de opgenomen voorwaarden moeten borgen dat veiligheid optimaal gediend wordt en hulpverlening, als dat moet, efficiënt en effectief op kan treden.

3.1 GHOR / Veiligheidsregio

De medische adviesverlening rondom carnaval gebeurt vanuit de GHOR. De adviezen staan op papier en gaan ook naar de burgemeester toe, maar niet alle adviezen worden overgenomen (ondermeer het gebruik van glas).

Tijdens het evenement *de 11^e van de 11^e* is er een centrale controlepost ingericht in het centrum waar gemeente, politie, brandweer en GHOR samenwerken. Met carnaval gebeurt dit niet. De GHOR signaleert dat er tijdens carnaval onvoldoende sturing op samenwerking is tussen de verschillende diensten en de gemeente. Men focust voornamelijk op het eigen terrein en functioneert te weinig als één geheel.

Tijdens carnaval staat op het Vrijthof een hulpverlenerstent waar men de eerste gewonden opvangt⁷ voordat zij eventueel ingezonden worden naar het ziekenhuis. In principe neemt deze EHBO-post de Platielstraat niet mee tenzij er iets acuuts aan de hand is.

De GGD/EHBO gaat tijdens carnaval lopend de Platielstraat in omdat inrijden met de auto onmogelijk is. Nadat eerder een EHBO-medewerkster mishandeld werd wordt de EHBO-inzet tegenwoordig begeleid door beveiliging (!).

Vanaf 15.00 tot uiterlijk 01.00 uur⁸ beweegt de massa zich als een soort golf in de Platielstraat, zo druk is het. Dit heeft ook gevolgen voor de hulpverlening in het gebied: Zo moet bovenop de minimale aanrijdtijd vanwege de extreme drukte nog 6 á 7 minuten opgeteld worden voordat hulpverleners op de plaats van de gewonde(n) arriveren. In geval van reanimatie zijn dit zeer kostbare minuten. De ALS-zorg binnen de EHBO-inzet tijdens carnaval wordt geleverd door Stichting MOS, een bedrijf uit de regio. De aanrijroutes van de brandweer worden ook gebruikt door de ambulance dienst. Er wordt in het gebied geen gebruik gemaakt van brandwachten.

3.2 Brandweer

De risico specialisten van de brandweer noemen als voornaamste risico's van de Platielstraat:

- De smalle infrastructuur met veel aantrekkingskracht (cafés, eten etc.), resulterend in verminderde bereikbaarheid;
- Veel dynamiek versus weinig bewegingsruimte (tevens functie als doorgangsstraat van het Vrijthof naar het station en andere stadsdelen) en momenten waarop de dichtheid dusdanig hoog is dat de veiligheid in geding komt.

---

⁷ 331 behandelingen vonden daar plaats tijdens carnaval 2015, waarvan als gezegd 215 glas gerelateerd.

⁸ De piek neemt af rond 21.00 uur.

Buiten het verband van carnaval wijst de brandweer op het feit dat ook bij andere evenementen risico's hoog zijn in dit gebied omdat dan ook veel terrassen aanwezig zijn en ruimte verder beperkt wordt. Handhaving is lastig omdat terrassen na het vertrek van toezicht en handhaving vaak weer worden teruggezet waar dit niet mag/veilig is.

Naast de hiervoor genoemde zaken wijst de brandweer op het feit dat tijdens carnaval 2015 biertenten stonden opgesteld tegenover de uitgang van de Platielstraat aan het Vrijthof. Zij beperkten de uitstroom. Over de markiezen/luifels is een regel *afgesproken* dat ze ingeklapt moeten worden tijdens evenementen. Dit wordt niet geborgd in de vergunningen en de beleidsuitgangspunten zijn hier ook niet duidelijk over.

Als de Platielstraat geblokkeerd is heeft dit gevolgen voor aanrijdtijden en bereikbaarheid. Bij binnenbrand wordt er altijd met twee (of drie) auto's aangereden vanuit twee richtingen om zekerheid en snelheid te verhogen.

De spreiding in de Platielstraat en het Amorsplein tijdens carnaval is ook volgens de brandweer evenredig; alles staat helemaal vol in de straat en op het plein. Men kan de horeca amper bereiken en het lopend verkeer, voor zover daar nog sprake van is, beweegt met name van en naar het Vrijthof.

Richting *Achter het vleeshuis* is voldoende ruimte beschikbaar en is vluchten mogelijk omdat er aan die zijde niet of nauwelijks horeca gevestigd is. Ook in de Leliestraat is ruimte omdat er geen horeca gevestigd is c.q. niet open is. De Leliestraat zelf is te smal voor de brandweervoertuigen⁹ en ook daarvoor is het van belang dat de brandweer aan de zijde Platielstraat in de buurt kan komen van deze straat.

De Sporenstraat is iets breder dan Leliestraat en beter bereikbaar voor de brandweervoertuigen. In de straat is het rustig met carnaval omdat restaurant "*Pieke Potloed*" geen activiteiten op straat onderneemt en er verder geen horeca gevestigd is.

De tapopstelling op het Sint Amorsplein staat naast het rondvormige monument. Het monument wordt met een houten constructie afgedekt tijdens de carnaval. Hierop staan meermaals muzikanten (carnavalsvierders met trommels) te spelen.

Er zijn voor het gebied geen specifieke bereikbaarheidskaarten en tijdens carnaval wijzigt de fysieke situatie nogal eens. De brandweer gaat tijdens carnaval daarom regelmatig in de stad kijken welke routes "open" zijn om in de gaten te houden hoe men kan aanrijden. Uiteindelijk kiest de chauffeur van de wagen welke route hij neemt, zo begrepen wij.

De stad heeft ambities op het gebied van evenementen. Dat leidt er soms toe dat wel eens druk gezet wordt om een positief advies/besluit te bereiken. Negatief advies kan te maken hebben met het evenement zelf (onveilig etc.), maar bijvoorbeeld ook door de combinatie met andere evenementen in relatie tot de in te zetten politiecapaciteit.

Binnen de evenementenvergunning zelf zijn in de tekst de belangrijkste zaken op het gebied van brand(preventie) opgenomen. Vanuit de brandweer wordt geen aanvullend standaard

---

⁹ Aan de kant van de Platielstraat staan een afvalbak en elektriciteitskast die de straat verder versmallen.

informatiepakket met voorwaarden beschikbaar gesteld aan organisatoren. Er wordt in de vergunningen niet specifiek ingegaan op het vrijhouden van brandkranen in de Platielstraat. De brandweer verwacht dat deze vrijgehouden worden, maar weet dit niet zeker.

Vergunningaanvragen worden besproken in de commissie OOV (Openbaar Orde en Veiligheidsoverleg). Bij de beoordeling van aanvragen voor carnaval kijkt de brandweer met name naar bereikbaarheid. Vanuit gemeente en politie kijkt men naar raamverkoop en openbare orde risico's. Zo kijkt iedere koker naar de eigen elementen. Door de individuele (1 voor 1) beoordeling van vergunningen is er is wel zicht op individuele vergunningaanvraag maar ontbreekt het overall inzicht en het zicht op effecten van de combinaties in gebieden. Er is ook geen overzichtstekening per (carnavals)gebied waar alle aanvragen op worden ingetekend en waardoor inzicht in het hele gebied ontstaat. Binnen de brandweer is geen capaciteit meer aanwezig op de afdelingen om dergelijke tekeningen te maken, dus vaak zijn ze er niet of er wordt een oude tekening gebruikt.

3.3 Politie

Rondom vergunningverlening is ook de politie adviseur richting gemeente gevraagd en ongevraagd. In het Programma SQUIT- XO (ICT) zijn alle aanvragen die binnenkomen zichtbaar (zo'n 900 a 1.000 per jaar). De politie kijkt naar B en C-evenementen en geeft zo'n 40 keer per jaar advies.

Aanvragers ZOUDEN een volledige aanvraag moeten indienen, maar de praktijk is dat dit niet zo gaat. Ook haalt niet iedereen de eis tot het 8 weken vooraf indienen. Tot nu toe worden zowel onvolledige als te late aanvragen door de gemeente geaccepteerd.

Naast de eerste beoordeling door de politie in het systeem vindt tevens 1 x per week het OOV-overleg plaats. De behandeling van aanvragen vindt daar (in vogelvlucht) plaats omdat het advies al gegeven is via het ICT-systeem. In de OOV commissie wordt over de verschillende adviezen gesproken en er wordt nogal eens afgeweken van het (negatief) advies.

De politie kijkt vanuit haar rol vanzelfsprekend met name naar facetten die te maken hebben met openbare orde en veiligheid. Rondom de Platielstraat laat het politie-advies voor carnaval zich als volgt samenvatten:

- Vergun zo min mogelijk buffetten, terrasvergrotingen, opslag etc. om ruimte te bieden en doorstroming te faciliteren;
- Plaats lichtkranen met voorbereide teksten (ontruiming) op strategisch goede plaatsen;
- Begrens het aantal mensen;
- Richt zones in binnen Maastricht waar karren verboden zijn en geen glaswerk gebruikt mag worden (ook niet IN de cafés),

De politie wijst voorts op het feit dat afgelopen jaar de uitloop richting Vrijthof onmogelijk was doordat

- Rond de terrassen en uitgiftebuffetten van Vogelstruys en Basilica heel veel mensen staan
- Raamverkoop plaats vindt vanuit Vogelstruys aan de zijde Platielstraat &

- Aan de overzijde van de straat op het Vrijthof containers opgesteld staan van de horeca waardoor de uitloop niet mogelijk is.

De politie is onderdeel van de dagelijkse schouw op carnavalsdagen. Deze veiligheidsronde wordt integraal verricht en waar nodig wordt gehandhaafd (bestuursdwang). Ook de politie wijst op het ontbreken van een centrale tijdens carnaval. Er zijn geen grid-kaarten en iedere dienst doet erg zijn best, maar zonder centrale coördinatie. Dit is een risico. Het werken als een team is belangrijk in dit soort dagen. De politie ondervindt dit zelf al door goed te kijken welke collega's de diensten kunnen draaien. Ook vindt de politie dat er breder gekeken mag worden naar mogelijkheden en middelen. Denk hierbij aan steltlopers om de crowd te informeren, meer (LED-) informatieschermen etc.

De evaluatie vindt eerst digitaal plaats; iedere kolom krijgt een evaluatieformulier toegestuurd. De ingevulde formulieren worden daarna in het OOV-overleg besproken. Aandachtspunt is dat de *lessons learned* beter geïmplementeerd kunnen worden in het gemeentelijk (locatie) beleid. Table tops of "doorleefsessies" kunnen ook helpen om betere besluitvorming en preparatie te krijgen. Rond 11/11 en TEFAF is dit in het verleden wel eens gedaan, maar rond carnaval nog niet.

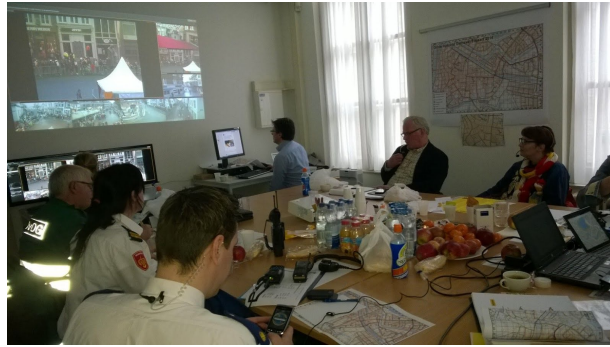
3.4 Organisatoren

De "organisatoren" in de Platielstraat en op het Sint Amorsplein zijn horecaondernemers die uitgiftebuffetten aanvragen en exploiteren. Wij begrepen dat er vanuit Vogelstruys een DeeJay actief is die centraal de muziek op straat regelt voor de Platielstraat en het Sint Amorsplein. Verder is de samenwerking tussen ondernemers beperkt. Er wordt geen beveiliging (centraal/op straat) ingezet, noch enige andere personele inzet gepleegd rondom crowd management (buiten de horecamedewerkers zelf).

3.5 Coördinatie

Tijdens het evenementen 11/11 is er een centraal coördinatieteam van waaruit veiligheidsaansturing plaatsvindt. Rond carnaval is dit niet het geval. Dit is, naast het verschil in vergunning verlening, een 2^e verschil. In andere gemeenten wordt er tijdens carnaval vaak wel gewerkt met een centrale aansturing en monitoring van het evenement. Dit maakt het mogelijk om multidisciplinair afwegingen te maken en besluiten te nemen.

Gecoördineerde inzet bij brand of hartfalen is extreem belangrijk in een situatie waarin straten geblokkeerd (kunnen) zijn, eerst delen ontruimd moeten worden en/of cumulatieve incidenten eenvoudig kan optreden. De politie wil graag een vrije route creëren voor de brandweer, maar kan dat alleen als zij weten via welke route de brandweer aanrijdt. Dat is vooraf niet zeker of duidelijk omdat de besluitvorming hierover bij de chauffeur van het voertuig ligt. Dergelijke multi-coördinatie kan vele minuten tijdswinst opleveren.

Coördinatiecentrum Oeteldonk

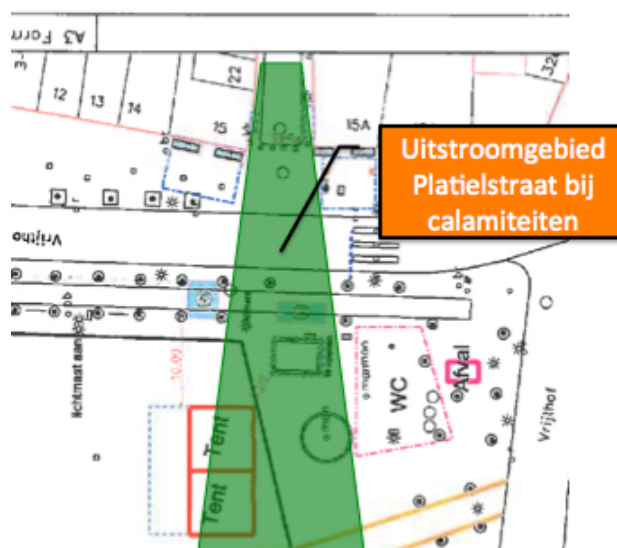
4. De locatie en carnaval

4.1 Vrijthof

In de beleidsuitgangspunten van de gemeente staat het volgende beschreven:

“ In principe wordt op het winterterras de mogelijkheid geboden voor het plaatsen van een buffet aan de gevel als de fysieke ruimte dat toelaat. De keuze is aan de ondernemer of dit een uitgiftebuffet of een buffet voor raamverkoop betreft. Als algemene voorwaarde geldt dat de veiligheid niet in het geding mag zijn, de vrije doorgang voor hulpdiensten gegarandeerd moet zijn, de bereikbaarheid van gebouwen door de hulpdiensten gegarandeerd moet zijn en het cameratoezicht niet belemmerd wordt”.

Als het gaat om het winterterras van Basilica en/of In den Ouden Vogelstruys geldt dat deze buffetten (alsook raamverkoop) de doorgang naar en uit de Platielstraat in potentie wél beperken. Er moet immers niet alleen gekeken worden naar een “normale” situatie, maar ook moet er worden gekeken naar het gebied als het gaat om calamiteiten en het (mogelijk maken van) vluchten van bezoekers.

Benodigde vrije sector voor snelle uitstroom (vlucht) vanuit de Platielstraat

Daar waar de fysieke omstandigheden dat mogelijk maken mogen ondernemers volgens de beleidsuitgangspunten een extra bar plaatsen op de plaats van hun zomerterras. Een uitzondering op deze regel is echter gemaakt voor Vrijthof-Oost. Daar mag de extra bar

worden geplaatst onder de bomen aan de overzijde van de weg. Ook hier maken wij vanuit crowd managementoptiek de opmerking dat de vrije uitloop of vlucht vanuit de Platielstraat niet geremd mag worden door een dergelijke opstelling. Het afgelopen jaar was dit wel het geval.

Er stonden meerdere tenten, afvalcontainers en andere zaken in de doorloop vanuit de Platielstraat. Dit heeft waarschijnlijk mede te maken met de verplichting voor horecaondernemers om te voorzien in extra glasbakken als men glas gebruikt voor de verstrekking van dranken. De beleidsuitgangspunten leggen deze verplichting op. Zie in dit verband tevens § 2.7.

Los van vaste obstakels (straatmeubilair) en losse obstakels (statafels) in publieksgebieden genereren bepaalde zaken als tenten, uitgifte buffetten en toiletten ook hun eigen dynamiek en aantrekkingskracht. Rondom deze objecten verzamelen en bewegen mensen zich voor korte of langere tijd. Als naar de effectgebieden gekeken wordt van alle zaken die in het gebied stonden en vergund waren in 2015, dan blijkt dat precies het gebied wat vrij zou moeten zijn het drukst bezet is:

Het effect van de aantrekkingskracht van uitgiftebuffetten, raamverkoop, Tenten, containers en toilettopstellingen op het gebied voor de Platielstraat.

4.2 Platielstraat

De Platielstraat is op de kopse kant aan de zijde van het Vrijthof ruim 8 meter breed tussen de gevels van café In den Ouden Vogelstruys en Basilica. De paaltjes die het inrijden van de straat door auto's voorkomen, worden tijdens carnaval verwijderd. Naarmate men de straat inloopt wordt deze steeds smaller en staan buffetten opgesteld, totdat een breedte van nog geen 5 meter resteert.

Platielstraat zijde Vrijthof

Doordat de straat een lichte bocht maakt en veel panden zijn voorzien van zonneschermen (luifels) ontstaat ook in de beleving een smalle situatie voor bezoekers.

Platielstraat; de beleving is "smal"

Wij begrepen van meerdere personen dat café In den Ouden Vogelstruys tijdens carnaval 2015 een raamverkoop had aan de zijde Platielstraat. Deze verkoop remt de doorgang richting en vanuit de Platielstraat sterk en de verkooppositie lijkt ons ook strijdig met onderstaande bepalingen uit de gemeentelijke beleidsuitgangspunten:

- *Bij het vergunnen van een gevelbuffet, tapgelegenheid, uitgiftebuffet of raamverkoop gelden in ieder geval de volgende uitgangspunten:

  - *Raamverkooppunten zijn uitsluitend toegestaan aan die zijde van de horeca-inrichting waar zich de hoofdingang bevindt.**

De hoofdingang bevindt zich aan het Vrijthof en verkoop vanuit het raam aan de Platielstraat zou dus niet toegestaan moeten/mogen worden. Het is verstandig om gebieden aan te wijzen waar geen raamverkoop mag plaatsvinden. Zo kunnen onvoorziene publieksconcentraties worden voorkomen.

Een passage uit de evaluatie carnaval 2015 leert dat de doelgroep in de Platielstraat overwegend jong is: *“De oudere en traditionele carnavalsvierders zijn meer te vinden in de randen van het centrum (Kersenmarkt, Graanmarkt, Stokstraat, Koestraat en Sint Pieterstraat, Vrijthof oost). De geluidbelasting op sommige hotspots is daar mede debet aan. De jongeren verblijven meer op het Vrijthof en Platielstraat (en in mindere mate Markt)”*. De gemeente bevestigt dit beeld en voegt toe dat overdag wat meer ouderen onderdeel zijn van de populatie. Vooral 's avonds neemt het percentage jongeren toe.

Aandachtspunt is dat (meerdere) cafés in de Platielstraat niet beschikken over een nooduitgang aan de achterzijde van het café. Alle aanwezigen zijn voor ontvluchting dus aangewezen op de voordeur! Dit betekent dat er meer tijd nodig is voor de ontruiming vanwege de mensen die op straat voor het café staan en de uitloop blokkeren.

4.3 Sint Amorsplein

Dit plein is driehoekig van vorm en kent een groot rond monument¹⁰. Tijdens carnaval wordt een houten stelling over dit monument gebouwd en op deze constructie staan met enige regelmaat mensen met trommels muziek te maken. Naast het monument is een Brand-bier tapeiland (kubus) vergund van 2 x 2 meter. Ook dit plein is tijdens carnaval volledig bezet met mensen. Aan de zijde Achter het Vleeshuis is nog ruimte en ook de Sporenstraat is rustig.

Monument Sint Amorsplein

4.4 Dynamiek en toegangswegen

¹⁰ Het is vrijwel niet mogelijk gebleken om het monument te verwijderen voor de carnavalsperiode. Het monument bestaat uit grote stenen delen die met een kraanwagen zouden moeten worden verwijderd en weer teruggeplaatst..

De tijden dat leveranciers de cafés en restaurants komen toeleveren zijn voor zover wij konden achterhalen niet in de vorm van een voorschrift op papier gelimiteerd. Tijdens de interviews begrepen wij dat het de bedoeling is dat bevoorrading voor vrijdag 16.00 uur afgerond wordt, maar ook begrepen wij dat het de afgelopen jaren meermaals is voorgekomen dat vrachtwagens in het gebied reden op momenten dat dit veiligheidstechnisch ongewenst was. Vrachtwagens blokkeren in potentie ook calamiteitenroutes.

Zeker als er sprake is van een biertankinstallatie zal het verplaatsen van een “aangekoppelde vrachtwagen” niet eenvoudig en snel kunnen gebeuren. Als een dergelijke situatie zich voordoet op het moment dat de brandweer of een ambulance het gebied in moet en het Vrijthof en de zijstraten vol staan met carnavalsvierders, dan zal dit zeer veel vertraging opleveren. Duidelijk is dat de combinatie mensenmassa-vrachtwagen ook een slechte is.

5. Crowd management & Safety

Buiten Nederland wordt een nadrukkelijke scheiding tussen security, safety en health aangebracht. Van oudsher is men binnen Nederland vooral gefocust op security. Onze perceptie van *veiligheid* leidt direct naar beveiligers, camera's afzettingen et cetera. Elders (met name de UK) benadert men evenementen primair vanuit safety. Safety gaat over 3 aandachtsgebieden:

1. Publieksveiligheid
2. Verkeersveiligheid
3. Fysieke veiligheid

Bij een aantal zaken hoort de inzet van beveiliging (security) en ook voor scenario-aanpak van (rest)risico's kan het zijn dat inzet van beveiliging en/of andere disciplines nodig is. Zo vormt de inzet van beveiliging binnen de totale organisatie het resultaat van een goede risicoscan en safety-analyse.

In een omgeving als de Platielstraat/Amorsplein gelden 2 ontruimingsgebieden naast elkaar; die van de cafés en de buitenruimte De maximaal toelaatbare ontruimingstijd voor buitenevenementen moet een resultante zijn van de afweging:

- Hoe ziet het terrein er uit en welke (maatgevende) risico's zijn er?
- Hoe snel willen en kunnen we op die plaatsen zijn waar we bij moeten om brand te bestrijden en/of gewonden te verzorgen &
- Welke ruimte en wegen moeten er dan absoluut vrij zijn om dit mogelijk te maken en hoe lang duurt dat?

Gemiddeld genomen is bij outdoor evenementen de doelstelling dat effect-gebieden binnen 8 minuten leeg moeten zijn. Voor de cafés zelf (waar mensen binnen een minuut uit de rook(compartiment) moeten geraken) geldt een hele andere afweging. De vraag is of ontruiming binnen 1 minuut überhaupt mogelijk is gezien de volle straat die de ontruiming

remt. Overigens zijn veel cafés in de Platielstraat niet voorzien van een vluchtweg naar de achterzijde naar wij begrepen. Dit verhoogt de urgentie om de straat sneller leeg te hebben om uitstroom van de cafés mogelijk te maken. Daarvoor is het nodig om te begrijpen wat er in de straat gebeurt, welke stromen er zijn, wat aantallen en/of (maximale) dichtheden zijn en hoe lang het dan duurt voordat er ruimte gecreëerd kan worden; allemaal aspecten die te maken hebben met crowd management.

5.1 Crowd management

Crowd management is alles wat gedaan wordt en kan worden om grote aantallen mensen op een veilige wijze te laten verblijven of te laten bewegen in een gebied.

In de Platielstraat en op het Amorsplein zijn inrichting, informatie en organisatie van groot belang omdat dit de enige sturingsmiddelen zijn waarmee de massa beïnvloed kan worden. In de volgende paragrafen gaan wij hierop in.

5.2 Inrichting en capaciteit

De inrichting van het gebied speelt een belangrijke rol. Als wij de inrichting van het gebied bekijken dan wordt de basis gevormd door een smalle straat met een flauwe bocht met aan de ene zijde het grote, maar zeer druk bezette, Vrijthof en aan de andere zijde een driehoekig plein met zijstraten; het Sint Amorsplein.

Omdat de Platielstraat een smalle straat is moet zoveel mogelijk voorkomen worden dat er obstakels in de straat staan; deze zullen remmend werken op de publieksstromen, zeker bij calamiteiten. Verkoop kan beter vanuit ramen plaatsvinden dan middels uitgiftebuffetten (of de hele lengte van de straat moet voorzien zijn van buffetten zodat de versmalling over de hele lengte optreedt). Verder zijn er geen elementen of obstakels in de straat aanwezig (terrassen zijn niet toegestaan).

Het Sint Amorsplein heeft als bijzonderheid dat het monument en het tapeiland (Brand bier eiland) veel ruimte innemen. Als gekeken wordt naar optimalisatie van publieksstromen (in de zin van geleiding van de stromen) dan zouden beide elementen het beste gecombineerd kunnen worden tot een geleidend geheel:

Door monument, bar en podium te combineren en de vorm af te stemmen op de voornaamste publieksstroom (Platielstraat richting Achter het Vleeshuis), vindt als vanzelf geleiding plaats; ook in situaties waar ontruimd moet worden wegens calamiteiten

Een capaciteitsanalyse geeft inzicht in de maximale veilige publiekscapaciteit van een locatie. Binnen de capaciteitsanalyse wordt gekeken naar drie elementen:

1. Het gebruik van de netto capaciteit van het terrein (per deelgebied);
2. De capaciteit van de in- en uitstroom posities in verhouding tot de verwachte publieksstromen;
3. De mogelijkheden voor een effectieve ontruiming.

*De **netto-capaciteit** voor festivalterreinen wordt bepaald door van het bruto beschikbaar vloeroppervlak alle gebieden af te halen die in gebruik zijn voor zaken als podia, horeca, tenten en andere obstakels. Vervolgens moet ook worden gekeken naar zichtlijnen (achter opstellingen gaan geen mensen staan omdat men daar het optreden niet ziet en dus moet dit gebied dan niet meegerekend worden in de capaciteit) en gebruik per gebied. In gebieden die bestemd zijn voor doorvoer (looproutes) dienen lagere dichtheden gerekend te worden, terwijl vlak voor een podium veel hogere dichtheden gerekend mogen worden. Zo ontstaat een totaalbeeld van de capaciteit. Er kan en mag dus niet worden gerekend met een standaard dichtheid die geprojecteerd wordt op het hele netto beschikbaar vloeroppervlak.*

De Platielstraat en het Sint Amorsplein gedragen zich tijdens carnaval anders dan festivalterreinen. De dichtheid in het hele gebied is evenredig hoog en er is geen sprake van een podium (noch zichtlijn discussies). De berekening wijkt dus iets af:

Platielstraat

- ca. 91 meter lang x gemiddeld 4,80 breed = ca. 432 m² bruto oppervlak.
- Uitgiftebuffetten, afvalcontainers etc. maximaal 20 m²
- Dit leidt tot 412 m² netto vloeroppervlak.

- Bij een gelijke spreiding en dichtheid van 4 personen per m2 resulteert dit in een bezetting op straat van **ca. 1.648 personen**. (2.060 bij 5 pax/m2)

Sint Amorsplein

- ca. 300 m2 bruto vloeroppervlak.
- Zo'n 14 m2 vloeroppervlak vervalt wegens het monument en
- 4 m2 wordt ingenomen door het Brandbier-tapbuffet
- daarnaast zijn er 3 uitgiftebuffetten vergund ($3 \times 3 \times 0,9 = 8,1$ m2 nemen wij aan)
- waardoor er ca. 274 m2 netto vloeroppervlak resteert.
- Bij een gelijke bezetting van deze oppervlakte met 4 personen per m2 zijn er **ca. 1.096 personen aanwezig** op het plein¹¹. (1.370 bij 5 pax/m2)

Het Sint Amorsplein en de Platielstraat kunnen statisch berekend dus **ca. in totaal 2.744 personen** (3.430 pax bij gemiddeld 5 pax/m2) herbergen met een gemiddelde dichtheid van 4 personen per beschikbare meter vloeroppervlak.

Een gemiddelde dichtheid van 4 personen is redelijk hoog. In een druk café staat men in een normale situatie met maximaal 3 personen per m2 bijeen. Met meerdere mensen bijeen staan op een klein gebied is een tijd uit te houden, maar mensen zullen dit niet heel lang comfortabel vinden en de kans op conflicten neemt toe. Ook moet men zich bewust zijn van het feit dat hoge dichtheid ook gevolgen heeft voor de loopsnelheid; bijvoorbeeld als er gevluucht moet worden.

Er bestaat correlatie tussen loopsnelheid en dichtheid in menigten. Deze is onderzocht en internationaal wordt onderstaande correlatie algemeen geaccepteerd:

Gemiddelde dichtheid (pers/meter)	Snelheid (meter/sec)
0,50	1,34
1,00	1,34
1,50	1,21
2,00	0,91
2,50	0,73
3,00	0,61
3,50	0,52
4,00	0,45
4,50	0,40

¹¹ Waar normaliter ook een dichtheid per deelgebied wordt bepaald is dat in de Platielstraat niet mogelijk/van toepassing omdat de straat recht is en het relatief kleine gebied tijdens de piekbelasting volledig vol staat met een gelijke spreiding; ook op het Sint Amorsplein.

5,00

0,36

Dichtheid heeft effect op loopsnelheid

Als iemand vanaf het Vrijthof naar het Achter het Vleeshuis zou willen lopen, een afstand van ca. 91 meter zoals wij zagen, dan doet men er normaal 1 minuut en 8 seconden over. Bij hoge dichtheden doet deze persoon er minimaal:

- 91 meter : 0,40 meter per seconde = 3,7 minuten bij een dichtheid van 4 pax/m² &
- 91 meter : 0,36 meter per seconde = 4,2 minuten bij een dichtheid van 5 pax/m².

De benodigde tijd is in het laatste geval door de hoge dichtheid met een factor 3,5 toegenomen!

De Platielstraat kan worden opgedeeld in 2 compartimenten:

- het 1^e deel tussen Vrijthof en de Leliestraat (ca. 44 meter) &
- het 2^e deel tussen Leliestraat en Sint Amorsplein (ca. 44 meter, zie onder)

2^e deel Platielstraat tussen de Leliestraat en het Sint Amorsplein

Als men halverwege de straat staat moet men ca. 22 meter afleggen voordat men arriveert bij een zijstraat of het Vrijthof/Sint Amorsplein. Bij een ongehinderde uitloop is de benodigde tijd voor uitstroom:

- 22 meter : 1,34 meter per seconde = 16 seconden bij een dichtheid van 0,5 pax/m²
- 22 meter : 0,40 meter per seconde = 55 seconden bij een dichtheid van 4 pax/m² &
- 22 meter : 0,36 meter per seconde = 1 minuut en 1 seconde bij een dichtheid van 5 pax./m².

De dichtheid van 4 personen per m² veroorzaakt een extra vertraging van (22 meter : 0,45 m/sec =) 49 seconden. Bij een dichtheid van 5 personen per m² resulteert dit in 61 seconden meer op 22 meter tot de dichtstbijzijnde zijstraat of uitgang (Vrijthof / Sint Amorsplein). De mensen op het Sint Amorsplein doen er respectievelijk 33 (4 p/m²) en 42 (5p/m²) seconden extra over om richting Sporenstraat of Achter het Vleeshuis te komen. In al deze rekenvoorbeelden is geen rekening gehouden met:

- reactietijd voordat men begint te lopen in geval van een calamiteit &
- de mensen in de, in de straat aanwezige, horecagelegenheden.

Deze mensen in de cafés moeten wachten tot ruimte ontstaat op straat doordat mensen uit de straat vluchten.

Een systeem/afpraak waarbij horecaondernemers en –medewerkers meewerken in de alarmering en verwijzing van bezoekers naar de nooduitgangen zal de reactiesnelheid verhogen. Aanwezige porties kunnen hier ook nadrukkelijke een rol spelen. Het maken van een calamiteitenplan waar dit verder in uitgewerkt wordt (voor de hele straat + plein) zal een belangrijke stap zijn, mits de taken per locatie/plein duidelijk uitgewerkt en samengevat worden (taakkaart per locatie).

5.3 Communicatie

Verwachtingsmanagement is een begrip wat een voorname rol speelt rond evenementen (veiligheid). Bezoekers van evenementen willen zich vermaken en prettig- en veilig voelen. Door goede communicatie richting bezoekers weten deze wat zij kunnen verwachten en wat niet. Slechte (of ontbrekende) communicatie zal mensen frustreren en leiden tot ongewenst gedrag en negatieve uitingen op bijvoorbeeld social media.

Voorbeelden van duidelijke communicatie

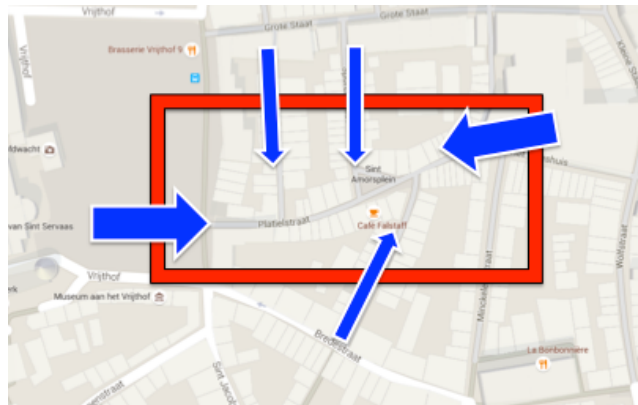
Het creëren van veiligheid en een veilige organisatie gaat dus veel verder dan denken in risico's en beperkingen. Door in het gebied op de goede plaatsen duidelijke communicatie aan te bieden kunnen mensen worden geïnformeerd en beïnvloed. Naast de "standaard informatie" kunnen er ook scenario's worden voorbereid in de communicatie. Door de uitingen aan te passen aan de omstandigheden kan de massa worden beïnvloed. Door dit te combineren met andere communicatiemiddelen wordt het effect versterkt. Een voorbeeld: Door boven de ingang van de Platielstraat een dubbelzijdig scherm te bevestigen kan gecommuniceerd worden dat de looptijd naar het station door de Platielstraat 25 minuten bedraagt terwijl dit via de Grotestraat slechts 14 minuten is (verleiden). Ook kan gecommuniceerd worden dat de Platielstraat vol is terwijl aan de binnenzijde een EXIT aanduiding kan worden aangebracht.

De straat is uitgerust met een centraal geluidssysteem. Het is belangrijk om vooraf teksten gereed te hebben (vooraf ingesproken!) teneinde deze direct en gelijktijdig met de boodschap op de LED-schermen ten gehore te kunnen brengen via het geluidssysteem. Daarnaast moet dit alles met inzet van menskracht worden ondersteund. Alles om de reactietijd te bekorten.

5.4 Instroom, verblijf en uitstroom

Mensen zijn geneigd om een gebied te verlaten via de route waarlangs zij gekomen zijn. De instroom van het gebied vindt als volgt plaats:

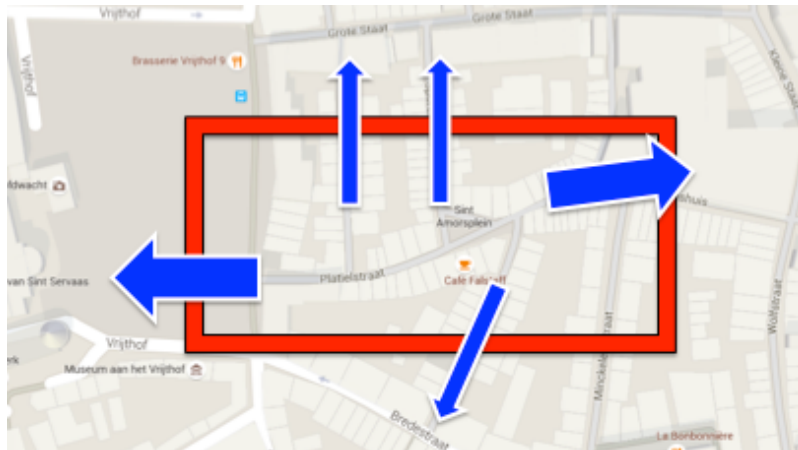
De percentageverdeling van de instroom ziet er, gebaseerd op de ervaring, ongeveer als volgt uit:

Instroomlocatie	Percentage
Vrijthof	40%
Heggenstraat	10%
Achter het Vleeshuis	40%
Sporenstraat	5%
Leliestraat	5%

Veel bezoekers, zo leerden wij uit de interviews, verblijven langere tijd in de Platielstraat en/of op het Sint Amorsplein. Velen lopen vanaf het Vrijthof een stuk de straat in, verblijven daar een tijd en gaan langs dezelfde route de straat weer uit. Opmerking hierbij is dat de Platielstraat ook veelvuldig gebruikt wordt als verbindingssas richting station. Dat is vreemd -want de "reistijd" is substantieel langer dan via de Grotestraat- en onnodig belastend. Communicatie moet bezoekers hierop wijzen en de onnodige bewegingen (= druk) verminderen.

De uitstroom vindt gelijkmatig plaats (steeds meer mensen gaan huiswaarts) en ook hier voeren de voornaamste routes via het Vrijthof en Achter het Vleeshuis.

5.5 Organisatie; afsluiten of managen

Het gebied Platielstraat en Sint Amorsplein kan –zonder de bezetting binnen in de horecagelegenheden- een capaciteit ontvangen van zo’n 2.700 a 3.000 personen. De smalle infrastructuur in combinatie met de hoge publieksdichtheden tijdens carnaval maakt beheersmatige maatregelen noodzakelijk. Vanzelfsprekend kan het gebied worden afgezet zodat het aantal aanwezigen geteld kan worden, maar om dat te realiseren moet afgesproken worden dat:

- Toegang alleen verloopt via de ingang Vrijthof en Achter het Vleeshuis en
- Dat zijstraten alleen bestemd zijn als nooduitgang;
- De Leliestraat en Sporenstraat aan de zijde Grotestraat moeten worden dichtgezet (daarmee wordt overloopcapaciteit gecreëerd en hoeven bij een calamiteit niet meteen hekken te worden geopend op de hoeken van de Platielstraat en het Sint Amorsplein).
- Een telsysteem constant het aantal aanwezigen monitort/bewaakt.

Invoering van een afsluiting zal mogelijk oppositie veroorzaken bij de horecaondernemers. Een andere optie of tussenstap is het zo optimaal inrichten van het gebied en de organisatie (betrek de ondernemers en maak het ook hun probleem!) in 2016 om te bezien wat de effecten hiervan zijn en of dat leidt tot een acceptabele situatie. De focus moet hierbij worden gericht op het bij voortduring gereed zijn voor bereikbaarheid voor hulpverlening, efficiënte ontruiming zonder onnodig verlies van tijd en soepele instroom van calamiteiten verkeer.

Het creëren van ruimte is een belangrijke voorwaarde voor regie en succesvolle ontruiming. Het Sint Amorsplein heeft 2 zijstraten waar ook tijdens de piekmomenten voldoende ruimte is voor uitstroom (Achter het Vleeshuis en de Sporenstraat). Om het gebied succesvol te kunnen ontruimen moeten zo snel mogelijk beide kopse kanten van het gebied worden vrijgemaakt:

- de zijde Vrijthof en
- de zijde Sint Amorsplein.

Regie middels LED-schermen én ondersteuning via de centrale geluidsinstallatie (teksten vooraf voorbereiden) zal voor alle aanwezigen duidelijk maken dat er moet worden

ontruimd, maar wetenschappelijk is bewezen dat mensen middels woord en gebaar de actie moeten ondersteunen. Hier zijn beveiligers voor nodig¹². Zij kunnen in een normale situatie:

- Mensen aanspreken op het feit dat de straat vol is
- Dat mensen beter kunnen omlopen
- Dat een carnavalskar niet voor de straat geparkeerd mag worden
- Dat ondernemers binnen hun grens moeten blijven met hun uitgiftebuffet etc.

Op het moment dat er een calamiteit optreedt kunnen zij mensen:

- Aanspreken dat zij de straat direct moeten verlaten (WEG WEG!)
- Aansporen om door te lopen teneinde de doorstroming er in te houden
- Verwijzen naar de zijstraten
- Weghouden uit de straat totdat het gebied weer wordt vrijgegeven.

Als gekeken wordt naar de posities waar beveiliging een rol zou kunnen spelen, dan zijn dit in een optimale opzet logischerwijs de volgende 5 locaties:

Posities beveiliging

6. Aanbevelingen

Samengevat hebben wij de volgende aanbevelingen als het gaat om beleid in relatie tot veiligheid in het gebied:

- Breng in een overzichtskaart in beeld welke evenementvergunningen verleend zijn zodat zicht ontstaat op het geheel. Zo ontstaat ook zicht op potentieel effect van het ene gebied op het andere (§ 2.3 & 2.4);
- Beschrijf in de vergunning helder welke afmetingen een tapbuffet (of andersoortig object) mag hebben zodat controle (en handhaving) eenvoudiger is (§ 2.4);
- Uniform standpunt innemen aangaande luifels in de Platielstraat (smal, onoverzichtelijk) (§ 2.4);
- Bespreek voorafgaand aan carnaval integraal de calamiteitenroutes voor het gebied (alsmede de alternatieve aanrijdroutes 2 en 3) en bespreek wat de rol van politie en beveiliging is om snelheid te verhogen (een table top oefening of *doorleef sessie* kan helpen om scenario's te trainen) (§ 2.5);

¹² Overigens zijn deze beveiligers ook nodig indien het gebied wordt afgesloten; mogelijk zelfs nog meer omdat dan een gebied "verdedigd" moet worden.

- Verbied het gebruik van statafels in de Platielstraat en op het Sint Amorsplein (§ 2.6);
- Weer de carnavalskarren uit het gebied om daarmee ook te voorkomen dat vluchtwegen en calamiteitenroutes worden dichtgezet (§ 2.6);
- Verbied het gebruik van glas zodat alle negatieve effecten worden uitgesloten, glascontainers niet langer nodig zijn (ruimte) en risico's (ook voor politie en hulpverleners!) verminderen (§ 2.7) (implementeer daarbij tevens een (statiegeld)model waarbij plastic glazen niet massaal op de grond terecht komen; struikelgevaar).
- Beperk het aantal uitgiftebuffetten en promoot raamverkoop teneinde zo min mogelijk obstakels in de straat te hebben (§ 2.4);
- Zorg dat op de hoek Platielstraat / Vrijthof voldoende ruimte ontstaat en beperk de invloed van buffetten door slimme opstelling. Sta bij Vogelstruys geen raamverkoop toe. Beiden zullen direct remmend werken;
- Werk een strategie uit –bijvoorbeeld ALS-zorg op het Sint Amorsplein toevoegen– waarbij rekening gehouden wordt met het feit dat de hoge publieksdichtheid in het gebied resulteert in 6 a 7 minuten extra responstijd bij hulpverlening; dit betekent iets voor acute situaties als reanimatie e.d. (§ 3.1);
- Borg dat brandkranen in het gebied vrij zijn van tapbuffetten zodat zij bereikbaar zijn; brandkranen opnemen in de overzichtstekening (§ 3.2);
- Er wordt aandacht gevraagd voor het evaluatieproces en de opvolging daarvan; *lessons learned* moeten in de voorbereiding van het volgend jaar terugkomen (§ 3.3);
- Stel een centrale multi-coördinatie in op drukke momenten van carnaval zodat inzet wordt gecoördineerd en optimale snelheid in zorgverlening wordt bereikt in drukke gebieden (§ 3.5);
- Zorg dat recht tegenover de Platielstraat niets op het Vrijthof wordt vergund en laat daar ook geen containers plaatsen (§ 4.1);
- Vrachtwagens van toeleveranciers moeten tijdens de piekdrukke niet laden/lossen in het gebied. Zij werken in potentie ook blokkerend voor hulpverleningsvoertuigen (§ 4.4);
- Stuur op een andere inrichting van het Sint Amorsplein; combineer de centrale bar/uitgiftebuffet met het monument en pas de vorm aan op de voornaamste publieksstroom (§ 5.2);
- In de Platielstraat zullen op straat tijdens de piek ca. 1.500 tot ruim 2.000 personen staan. Het Sint Amorsplein bevat 1.100 tot max 1.370 personen (§ 5.2)
- Raamuitgifte verdient de voorkeur boven buffetten; beperk de buffetten tot een minimum. In beginsel werkt ieder obstakel remmend; zeker in de Platielstraat (5.2);
- Betrek de horecaondernemers en –medewerkers bij het calamiteiten-/ontruimingsplan door een plan voor de straat en het plein te schrijven en per locatie/positie specifieke taken op te nemen die in het geval van een calamiteit uitgevoerd moeten worden (§ 5.2);
- Werk met LED-schermen en een beïnvloeding/regiemodel wat tevens voorziet in (gereed staande) noodscenario's (§ 5.3);
- Bereid ontruimingsteksten voor en stel deze ter hand van de DeeJay; bij voorkeur een vooraf opgenomen hoeveelheid teksten die corresponderen met de scenario's uit het (nog te vormen) calamiteitenplan voor de straat en het plein (§ 5.3);

- Bespreek met de horecaondernemers dat afsluiten en doseren van het publiek (aantal) een optie is welke op enig moment in beeld komt als er geen verbetering optreedt. Betrek hen vervolgens bij het model 2016 en combineer acties:

- Uniform calamiteitenplan/ontruimingsregeling voor de straat en het plein,
- LED-schermen met verwijzingen en informatie (+ scenario's),
- Beveiliging (zie aanbeveling hieronder)

Evalueer na de carnaval gezamenlijk de effecten en de werking en besluit dan of dit een succesvol en voldoende adequaat model is (§ 5.5);

- Vul de 5 beveiligingsposities in en stel per positie taakkaarten op voor de beveiligers in kwestie zodat zij weten welke belangrijke taken op de betreffende positie gelden en per incident kunnen zien wat er van hen exact verwacht wordt (§ 5.5);
- Laat de beveiligers ook zorgen dat er in de Leliestraat en Sporenstraat alsook in het gebied Achter het Vleeshuis geen fietsen of andere obstakels worden geparkeerd die de doorstroming bij ontruiming kunnen beperken.

Bijlage 1

11 Gouden Regels

Protocol

1. Wij spreken helaas geen dialect; maar ook bij ons draait het om fatsoen en respect.
2. Wij tonen respect en zijn ook heel lief, voor tradities, “zaate Herremeniekes” en het ‘Mooswief’.
3. We stoppen met geluid om twee uur in de nacht, op dinsdag zelfs al een half uur voor middernacht.
4. Wij zijn uiteraard enorm galant en gaan voor alle hulpvoertuigen aan de kant.
5. Wij zijn voorzichtig met apparatuur en zuurstoffles, veiligheid gaat ons boven de rest
6. Wij gooien geen rommel, glas, snoep en troep op de stoep.
7. Wij gaan ook akkoord met de aanwezigheid van een brandblusser aan boord.
8. Wij gaan niet in smalle en drukke straten rijden, die gaan wij met carnaval vermijden.
9. Wij geven gas, maar gebruiken op onze trekkende kar geen glas
10. Wij willen dat iedereen met elkaar kan vertellen, daarom blijven wij onder de 85 decibellen

Wij vertellen iedereen vol trots over dit protocol, zo houden onze karren het met ‘vastelaovend’ nog jarenlang vol.